بررسی ال در آیه شریفه «ال یعلم ...الغیب الا الله»

«**لا يَعْلَمُ مَنْ في السَّماواتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلاَّ اللَّهُ**». دیشب عرض کردم که «ال» مهم است. این «ال» چه نوعی است؟ چندین احتمال مطرح است. وقتی من در مورد آن فکر کردم هفت وجه به ذهنم آمد، با مجموع چیزهایی که ممکن است شما اضافه کنید. در آیه شریفه هفت وجه ممکن است مطرح شود. یکی از آنها همان وجه باطلی است که لازمه اش این است که بگویی مسلمانان کافر هستند! کسانی که میگویند امام و پیامبر علیهمالسلام علم غیب دارند.

«ال» عهد

دیشب توضیح مقدماتی یکی از وجهها را عرض کردم. گفتم «ال» در «الغیب» میتواند «ال» عهد باشد. یعنی یک غیب خاص که معهود در آیه شریفه است. چرا؟ چون «**وَ ما يَشْعُرُونَ أَيّانَ يُبْعَثُونَ**». پس «الغیب» یعنی «یوم البعث»[1].

شاهد در سایر آیات

آیا میتوانیم جایی را پیدا کنیم که «ال» عهد باشد؟ یا احتمالش در آن ظاهر باشد؟ بله، در خود آیات شریفه هست. «فَلَمّا قَضَيْنا عَلَيْهِ الْمَوْتَ ما دَلَّهُمْ عَلى مَوْتِهِ إِلاّ دابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ فَلَمّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ أَنْ لَوْ كانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ ما لَبِثُوا في الْعَذابِ الْمُهينِ[2]»، در اینجا «ال» در «الغیب» میتواند کلّی باشد، مانعی ندارد و محال نیست، اما آن چه که ظاهر آیه است، چون قبلش میفرماید «**قضینا علیه الموت**» و آنها از موت حضرت سلیمان علی نبینا و آله و علیهالسلام خبر نداشتند. « **ان لو کانوا یعلمون الغیب**» یعنی موت سلیمان. این احتمال دور نیست که «ال» در اینجا عهد باشد؛ یعنی آیه شریفه نمیخواهد بگوید که جن هیچ نوع غیبی را نمیدانند. در این مقام نیست. میخواهد بفرماید بهطور مطلق، عالم به غیب نیستند، این هم یکی مورد آن است. این احتمال عهد در اینجا هست و لو احتمال غیر آن هم هست.

---

[1] و في «معالم التنزيل» و غيره نزلت في المشركين حين سألوا رسول الله صلى الله عليه و سلم عن وقت قيام الساعة فما كان سؤالهم عن ذلك إلا لظنهم أن ادعاء العلم بوقتها من شأن النبوءة توصل لجحد النبوءة إن لم يعين لهم وقت الساعة فأبطلت الآية هذه المزاعم إبطالا عاما لمعيارة الاستثناء بقوله إلا الله(التحرير و التنوير، ج۱۹، ص ۲۹۳)

[2] السبأ ۱۴

بازبینی #2
ایجاد شده 14 ژوئیه 2024 13:50:17 توسط ... .
به روزرسانی شده 17 ژوئیه 2024 11:54:25 توسط ... .